

Om särskoleenkäten

Region Sörmland har genomfört enkätundersökningen Liv & hälsa ung sedan år 2004. Undersökningen omfattar elever i årskurs 7, 9 samt åk 2 på gymnasiet. Syftet med undersökningen är att kartlägga och förmedla hälsoutvecklingen bland ungdomar i Sörmland.

En grupp som inte inkluderades i Liv & hälsa ung undersökningen från början var elever i särskolan. De ordinarie enkäterna har inte bedömts vara möjliga att använda utifrån denna elevgrupps behov. 2014 genomfördes en pilotundersökning med syfte att samla kunskap och erfarenheter för att kunna ta fram en riktad enkät till särskolans elever. I särskolans (ej träningskola) årskurs 7 till och med sista året på gymnasiesärskolan har elever deltagit i undersökningen.

Särskoleenkäten 2020 har utgått från enkäten 2014 men utvecklats utifrån erfarenheter och behov som har tillkommit genom andra undersökningar och samtal med referenspersoner och elever. Enkäten 2020 var i digital form och genomfördes under lektionstid i skolan. 149 elever besvarade enkäten och 80 procent har svarat att de har fyllt i enkäten själv. Enkäten innehåller cirka 50 frågor beroende på vilken ålder eleverna har.

Resultatet baseras på jämförelser mellan tjejer och killar på länsnivå. Detta görs för att urvalet är litet och ingen elev ska kunna identifieras. Resultatet bör tolkas försiktigt, då få elever i undersökningen kan ge hög procent.

I detta faktablad har vi fokuserat på resultat om fritiden. Fler resultat finns i Liv & hälsa ung - återkoppling Sörmland 2020.

Alla barn har inte samma möjligheter att må bra, utvecklas och förverkliga sina drömmar. Funktionsvariationer, kön, uppväxt och familj påverkar under barn och ungdomsåren såväl framtida liv som vuxen.

Hur kan vi bryta trenden så att det blir mer jämlikt?

Barnkonventionen

FN:s konvention om barnets rättigheter definierar vilka rättigheter som bör gälla för alla barn. Definitionen ska gälla i alla samhällen, oavsett kultur, religion, etnicitet, funktionshinder eller andra särdrag.

Tips!

[Rättighetsbärarnas expertråd på UR](#)

Barn och vuxna ger konkreta råd kring hur vuxna yrkesverksamma kan göra för att bland annat inkludera fler, bli bättre på att lyssna och pröva barns bästa. De berättar om hur de själva arbetar och belyser vart de ser brister i hur barns rättigheter blir tillgodosedda.

Fritiden

Vi har frågat eleverna vad de gör på sin fritid, om de umgås med kompisar, idrottar, om de är med i någon förening och/eller om de kan göra det de vill på fritiden.

Eleverna uppger att de är mindre nöjda med sin fritid än jämnåriga i ordinarie Liv & hälsa ung. Färre är också föreningsaktiva och av de som är föreningsaktiva är det betydligt färre tjejer än killar. Fler tjejer än killar uppger även att de vill vara mer med sina vänner på fritiden än vad de redan är.

Särskoleelevers fritidssysselsättning, andel (%)

Särskolan Liv & hälsa ung 2020	Tjejer	Killar	Totalt
<i>Gör detta på sin fritid</i>	L	L	L
Är med i en idrottsförening eller klubb	15	34	24
Chillar	36	26	32
Sufar på internet	42	32	37
Spelar dator/tv-spel	13	65	40
Är med sin familj	65	58	62
Är med kompisar	65	58	60
Idrottar	12	16	14
Sjunger eller spelar instrument	13	7	11
Utövar en hobby	7	12	9

En av fyra elever är föreningsaktiva. Av de som är aktiva är det betydligt färre tjejer än killar.

Vilka hinder och möjligheter finns för att fler ungdomar ska kunna få en meningsfull fritid?

Vill inte fler vara föreningsaktiva? Varför är så få tjejer med?

Särskoleelevers önskade fritidssysselsättning, andel (%)

Särskolan Liv & hälsa ung 2020	Tjejer	Killar	Totalt
<i>Vill göra med av på sin fritid</i>	L	L	L
Vara med kompisar	65	47	55
Vara med familjen	40	29	35
Fika på café	40	32	36
Idrotta	19	47	30
Sjunga och spela instrument	19	29	23
Gå på bio	33	35	33
Vara utomhus	28	35	30

Mindre än hälften av eleverna i särskolan är nöjd med sin fritid. Färre tjejer än killar är nöjda.

Vilka förväntningar har eleverna i särskolan på sin fritid?

Vill du veta mer om enkätundersökningen, titta på Liv & hälsa ungs webbplats

<https://samverkan.regionsormland.se/lhu2020>